

Ulighed i sundhed set fra et landdistriktsperspektiv

Af Steffen Damsgaard, formand
for Landdistrikternes Fællesråd

LANDDISTRIKTERNES
FÆLLESRÅD

Agenda for oplæg

Præsentation af
DEFACTUM-analyse

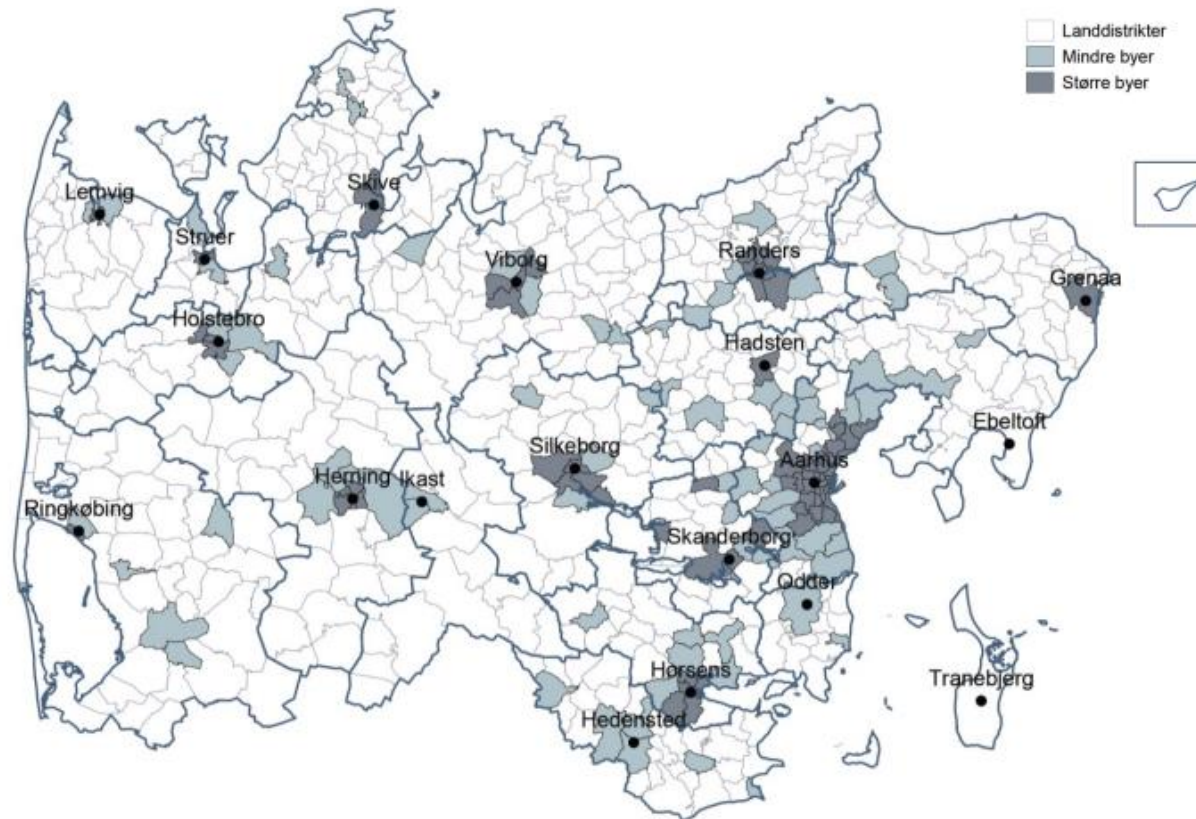

Hvad betyder
resultaterne for
landdistrikterne?

Præsentation af
konkrete tiltag

Sundhedsoversigt for landdistrikter, mindre byer og større byer*

Note: Landdistrikt: Mindre end 121 indbyggere/km², 407.119 indbyggere (1. kvartal 2017). Mindre byer: Mellem 122 og 460 indbyggere/km², 304.456 indbyggere. Større byer: Mindst 460 indbyggere/km², 600.811 indbyggere.

*Udarbejdet af Jes Bak Sørensen og Björk Guðlaugsdóttir, DEFACTUM, Region Midtjylland.
Finansieret af Landdistrikternes Fællesråd.

En skævvredet
sundhedstilstand
med en social
slagside

Overordnet konklusion: Store
forskelle i sundhedstilstanden
mellem socialt stærke og socialt
svage landdistrikter i Region
Midtjylland

Forskellene ses særligt i forhold til
sundhedsvaner, fysisk sundhed og
sygdom samt mental sundhed i
mindre grad

Store forskelle i forhold til f.eks. rygning og svær overvægt

Sundhedsvaner

Sundhedsmål	Geografi	Personer	Samlet	Sociogeografiske områder				
				Omr. 1	Omr. 2	Omr. 3	Omr. 4	Omr. 5
		Antal	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Daglig rygning	Hele regionen	158.000	16	11*	15	16	18*	20*
	Landdistrikter	51.000	17 [#]	9*	15	16	20*	29*
	Byer	36.000	15	13*	14	16	18*	25
	Større byer	71.000	16	11*	15	16	17*	19*
Højrisikoforbrug af alkohol	Hele regionen	55.000	6	6	6	6	5	7
	Landdistrikter	17.000	6	3	6	6	6	12*
	Byer	12.000	5	5	6	5	5	14*
	Større byer	26.000	6	6	6	6	5	6
Fysisk inaktivitet	Hele regionen	190.000	20	16*	19	20	21*	23*
	Landdistrikter	57.000	19	12*	19	19	20	23
	Byer	46.000	20	19	20	21	21	19
	Større byer	88.000	20	16*	19	20	21	23*
Usundt kostmønster	Hele regionen	144.000	15	9*	14	16*	17*	19*
	Landdistrikter	49.000	17 [#]	12	15*	17	18*	21
	Byer	32.000	14	9*	13*	16*	18*	37*
	Større byer	63.000	14 [#]	9*	14	14	16*	18*
Svær overvægt	Hele regionen	160.000	16	10*	16	19*	18*	18
	Landdistrikter	61.000	20 [#]	13*	19*	20	24*	25
	Byer	36.000	16	11*	15	18*	18*	15
	Større byer	63.000	14 [#]	9*	14	16*	16*	17*

Signaturforklaring: # statistisk signifikant forskel mellem landdistrikter/byer/større byer og hele regionen. * statistisk signifikant forskel mellem "sociogeografisk område" og "samlet" for henholdsvis landdistrikter, byer og større byer.

Men også forskelle mellem land og by

På landet bliver der røget flere
cigaretter, spist mere usundt og så er
der flere overvægtige end i byerne

På landet er der flere med 4+
kroniske sygdomme end i byerne

På landet er der bedre mentalt
helbred end i byerne

Eksempler: Daglig rygning og svær overvægt

Sundhedsvaner

Sundhedsmål	Geografi	Personer	Samlet	Sociogeografiske områder				
				Omr. 1	Omr. 2	Omr. 3	Omr. 4	Omr. 5
		Antal	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Daglig rygning	Hele regionen	158.000	16	11*	15	16	18*	20*
	Landdistrikter	51.000	17 [#]	9*	15	16	20*	29*
	Byer	36.000	15	13*	14	16	18*	25
	Større byer	71.000	16	11*	15	16	17*	19*
Højrisikoforbrug af alkohol	Hele regionen	55.000	6	6	6	6	5	7
	Landdistrikter	17.000	6	3	6	6	6	12*
	Byer	12.000	5	5	6	5	5	14*
	Større byer	26.000	6	6	6	6	5	6
Fysisk inaktivitet	Hele regionen	190.000	20	16*	19	20	21*	23*
	Landdistrikter	57.000	19	12*	19	19	20	23
	Byer	46.000	20	19	20	21	21	19
	Større byer	88.000	20	16*	19	20	21	23*
Usundt kostmønster	Hele regionen	144.000	15	9*	14	16*	17*	19*
	Landdistrikter	49.000	17 [#]	12	15*	17	18*	21
	Byer	32.000	14	9*	13*	16*	18*	37*
	Større byer	63.000	14 [#]	9*	14	14	16*	18*
Svær overvægt	Hele regionen	160.000	16	10*	16	19*	18*	18
	Landdistrikter	61.000	20 [#]	13*	19*	20	24*	25
	Byer	36.000	16	11*	15	18*	18*	15
	Større byer	63.000	14 [#]	9*	14	16*	16*	17*

Signaturforklaring: # statistisk signifikant forskel mellem landdistrikter/byer/større byer og hele regionen. * statistisk signifikant forskel mellem "sociogeografisk område" og "samlet" for henholdsvis landdistrikter, byer og større byer.

Hvad viser resultaterne os?

- ✦ **Paradoks:** Det er ofte i de områder, som kæmper mest med sundheden, at der er længst til lægen og sygehuset
- ✦ Kalder på politisk handling for at sikre sundhedsvæsenets tilstedeværelse i hele landet
- ✦ Flere forebyggende indsatser i landdistrikterne med fokus på de bagvedliggende sociale årsager

Landdistrikternes Fællesråds sundhedsudspil

Nærhed som et bærende princip i fremtidens sundhedsvæsen

- ☙ Sundhedshuse med sygehus- og akutfunktioner
- ☙ Styrke rammer for flerlægepraksis samt økonomisk gulerod til læger, der etablerer sig i land- og yderområder
- ☙ Inddragelse af civilsamfund i 21 sundhedsklynger for at sikre lokalt perspektiv samt prioritering af udviklingsprojekter i landdistrikterne
- ☙ Styrke de økonomiske betingelser for landapoteker

